

PASTATŲ DRAUDIMO TAISYKLĖS (ERGO, PDT, 2008) NR. 035

Patvirtinta UADB „ERGO Lietuva“ generalinio direktoriaus 2008-05-16 įsakymu Nr.102

1. Draudimo sutarties sudarymo tvarka
2. Draudimo sutarties šalys
3. Draudimo objektas
4. Draudiminiai įvykiai
5. Nedraudiminiai įvykiai
6. Draudimo vieta
7. Draudimo suma
8. Draudimo vertė
9. Nevisiškas draudimas
10. Neišmokamoji suma
11. Draudimo įmoka. Draudimo apsaugos pradžia. Draudimo sutarties trukmė
12. Dvigubas draudimas ar draudimas padidintomis sumomis
13. Draudėjo ir draudiko teisės ir pareigos

14. Rizikos aplinkybės ir pokyčiai
15. Draudėjo pareigos draudiminio įvykio atveju
16. Žalos nustatymo tvarka
17. Draudimo išmokos apskaičiavimo tvarka
18. Draudimo išmokos apribojimai
19. Draudimo išmokos nemokėjimo pagrindai
20. Draudimo išmokos mokėjimas
21. Draudimo sutarties nutraukimas prieš terminą
22. Draudimas trečiojo asmens naudai
23. Šalių tarpusavio atsiskaitymo, nutraukus draudimo sutartį, tvarka
24. Ginčų tarp draudėjo ir draudiko sprendimo tvarka
25. Draudiko teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį perleidimo kitam ar kitiems draudikams tvarka

1. DRAUDIMO SUTARTIES SUDARYMO TVARKA

Draudimo sutartis tarp draudiko ir draudėjo gali būti sudaroma šia tvarka:

1.1. Draudėjas raštu užpildo draudiko nustatytos formos prašymą. Toks rašytinis prašymas yra šių taisyklių 1 priedas.

1.1.1. Draudėjo prašymas, pateiktas raštu, laikomas sudėtine draudimo sutarties dalimi. Juridinio asmens prašymas turi būti pasirašytas kompetentingo atstovo ir patvirtintas antspaudu.

1.1.2. Prašymas sudaryti draudimo sutartį gali būti pateikiamas per įgaliotąjį atstovą. Draudikas turi teisę reikalauti dokumentų, patvirtinančių atstovo įgaliojimus. Įgaliojimo originalą arba įstatymų tvarka patvirtintą nuorašą draudikas pasilieka prie draudimo sutarties.

1.2. Draudėjas savo prašymą sudaryti draudimo sutartį gali pareikšti ir žodžiu šiais atvejais:

1.2.1. jeigu draudimo sutarčiai sudaryti draudikas nereikalauja pateikti papildomos informacijos, išskyrus draudėjo pateiktas dokumentų kopijas apie apdraudžiamą turtą;

1.2.2. jeigu ankščiau sudaryta draudimo sutartis yra pratęsiama kitiems draudimo metams;

1.2.3. jeigu draudikas ar jo atstovas įvertino riziką draudimo vietoje ir žodžiu sutarė dėl draudimo sutarties sudarymo.

1.3. Draudikas turi teisę savo iniciatyva siūlyti draudėjui sudaryti draudimo sutartį. Tai turi būti atlikta raštu, pasiūlymas pasirašytas kompetentingo draudiko atstovo. Draudėjui sutikus su siūlomomis sąlygomis, pasiūlymas laikomas sudėtine draudimo sutarties dalimi, o draudikas be draudėjo sutikimo negali keisti jame išdėstytų sąlygų. Jeigu buvo teikti keli pasiūlymai, galioja paskutinis. Draudėjas, gavęs tokį pasiūlymą ir sutikęs su siūlomomis sąlygomis, atsako raštu per 7 kalendorines dienas.

1.4. Draudėjas atsako už prašyme sudaryti draudimo sutartį pateiktą duomenų teisingumą. Jeigu po draudimo sutarties sudarymo nustatoma, kad draudėjas suteikė žinomai melagingą informaciją, tai draudikas turi teisę reikalauti pripažinti draudimo sutartį negaliojančia, išskyrus atvejus, kai aplinkybės, kurias draudėjas nusišėpė, išnyko iki draudiminio įvykio ar neturėjo įtakos draudiminiam įvykiui.

1.5. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, draudėjas privalo raštu atsakyti į draudiko pateiktą rašytinį papildomą paklausimą dėl žinomos informacijos apie aplinkybes, galinčias turėti esminę įtaką draudiminiam įvykiui atsitikti ir šio įvykio galimų nuostolių dydžiui (draudimo rizikai), jeigu tų aplinkybių draudikas nežino.

1.6. Draudimo sutartis susideda iš draudimo liudijimo, draudimo taisyklių, prašymo sudaryti draudimo sutartį ir pasiūlymo, jei jis buvo pateiktas raštu.

1.7. Draudikas, sudarydamas pastatų draudimo sutartis, naudoja standartines draudimo liudijimo formas.

2. DRAUDIMO SUTARTIES ŠALYS

2.1. Draudikas – UADB „ERGO Lietuva“, Geležinio Vilko g. 6A, Vilnius.

2.2. Draudėjas – asmuo, sudaręs su draudiku pastatų draudimo sutartį pagal šias draudimo taisykles ir privalantis mokėti draudimo įmokas bei turintis teisę, atsitikus draudiminiam įvykiui, gauti draudimo išmoką.

2.3. Naudos gavėjas – draudimo sutartyje draudėjo valia nurodytas asmuo, kuris draudimo sutartyje nustatytais sąlygomis įgyja teisę į draudimo išmoką.

2.4. Tretysis asmuo – asmuo, nenurodytas draudimo sutartyje, bet draudimo taisyklėse nurodytais sąlygomis įgyjantis teisę į draudimo išmoką.

3. DRAUDIMO OBJEKTAS

Draudimo objektas yra turtiniai interesai, susiję su apdraustų nekilnojamųjų daiktų sugadinimu arba sunaikinimu dėl ugnies, dėl vandentiekio, kanalizacijos ar šilumos tinklų avarijos, dėl gamtinių jėgų, dėl stiklo dužimo, dėl kitų išvardintų rizikų.

3.1. Draudimo objektai yra:

3.1.1. Draudimo sutartyje išvardinti nekilnojamieji daiktai – pastatai, patalpos, butai, statiniai.

Pastatais laikomi objektai, kurie yra pastatyti naudojant statybines medžiagas, yra tvirtai sujungti su žeme ir negalima pakeisti jų buvimo vietos, nekeičiant jų naudojimo paskirties arba nemažinant vertės bei ekonominės paskirties. Pastatai apdraudžiami kartu su jų įrenginiais ir elementais (šildymo, vėdinimo, elektros, sanitarine įranga, signalizacija), tačiau be vidaus turto. Žemės sklypo teritorijoje esantys stacionarūs aplinkos įrenginiai yra apdrausti, jei jie nurodomi draudimo sutartyje. Pastatai turi būti inventorizuoti Žemės registro ir kadastro įstaigoje arba dar neinventorizuoti, bet pastatyti laikantis projektinių dokumentų ir atitinkantys LR statybos normas.

3.1.2. Papildomos išlaidos draudiminio įvykio vietai sutvarkyti, išliksioms pastato dalims nugriauti, šiukšlėms išvežti iki artimiausio sqvartyno. Tai darbai, kuriuos reikia atlikti, kad būtų galima pradėti pastato atstatymo darbus. Papildomos išlaidos yra automatiškai apdraustos iki 5 % dydžio nuo pastato draudimo sumos, tačiau neviršijant pastato draudimo sumos. Papildomoms išlaidoms draudimo sutartyje gali būti numatyta ir atskira draudimo suma. Tai ypač rekomenduotina tais atvejais, kai draudžiami dideli pastatai.

3.2. Pastatas apdraudžiamas, jeigu draudėjas:

3.2.1. yra pastato savininkas;

3.2.2. įgijo pastatą išsimokėtinai arba išperkamosios nuomos būdu;

3.2.3. yra nuomininkas ir pagal nuomos sutartį privalo apdrausti išsinuomotą pastatą.

3.3. Draudiminė apsauga pagal šias taisykles negalima pastatams, kurie:

3.3.1. yra avariniai arba skirti nugriauti;

3.3.2. pastatyti savavališkai, be suderinto statybos projekto, nors to reikalauja įstatymas.

4. DRAUDIMINIAI ĮVYKIAI

Draudimo išmoka mokama už apdrausto nekilnojamojo daikto sugadinimą ar sunaikinimą dėl šių įvykių, jeigu jie numatyti draudimo sutartyje.

4.1. Ugnies poveikis:

a) dėl gaisro, sprogo, žaibo įtrenkimo;

b) dėl valdomo skraidymo objekto, jo dalių ar krovinio nukritimo ar atsitrūkimo;

c) dėl dūmų poveikio.

4.1.1. Gaisras yra ugnis, atsiradusi ne jai skirtame židinyje arba išsiveržusi iš jo ir galinti plisti savaime.

4.1.2. Sprogimas yra dujų ar garų plėtimosi savybe pagrįstas staiga vykstantis jėgos pasireiškimas. Kai talpa (katilas, vamzdis ar kt.) sprogo, jos sienos sudraskomos, o dėl to išsilygina slėgių skirtumas talpos viduje ir išorėje. Jeigu talpos viduje sprogo sukeliama cheminė reakcija, tai talpai padaryta žala atlyginama ir tuo atveju, kai jos sienos nesutrūksta. Nuostoliai dėl subatmosferinio slėgio nėra apdrausti.

4.1.3. Žaibo įtrenkimas – tai tiesioginis žaibo trenkimas į pastatą ar jo dalis.

4.1.4. Valdomo skraidymo objekto, jo dalių ar krovinio nukritimas ar atsitrūkimas.

4.1.5. Dūmų poveikis – tai kiekvienas tiesioginis apdraustųjų daiktų sugadinimas ar sunaikinimas dėl dūmų, kurie atsiranda dėl 4.1.1. –

4.1.4. poskyriuose išvardintų įvykių.

4.2. Vandentiekio, kanalizacijos ar šilumos tinklų avarija.

Vandentiekio vanduo yra vanduo, kuris ne pagal paskirtį staiga ir netikėtai išsiveržia iš atitekamųjų bei nutekamųjų vamzdinių ar kitų su vamzdinių sistema susijusių įrenginių, taip pat iš šildymo garų ar karšto vandens įrenginių.

Draudiminių įvykių nuostoliais yra laikomi nuostoliai, kurie atsiranda:

4.2.1. Pastato viduje:

a) dėl vandentiekio, kanalizacijos, šildymo karštu vandeniu ar garų vamzdžių trūkimo arba jų užšalimo (įskaitant papildomas išlaidas ir atlaidinimą);

b) dėl šalčio (įskaitant papildomas išlaidas ir atlaidinimą) vonioms, praustuviams, klozetams, vandens maišytuvams, šildymo katilams, šildymo įrenginiams, boileriams, analogiškiems šildymo karštu vandeniu ar garų įrenginiams, taip pat sprinklerinės ar drėkinimo sistemos įrenginiams;

c) dėl vandentiekio, kanalizacijos ar šildymo sistemos vandens praskverbimo iš gretimų patalpų.

4.2.2. Pastato išorėje:

dėl vandentiekio, kanalizacijos, šildymo karštu vandeniu ar garų vamzdžių trūkimo ar jų užšalimo (įskaitant papildomas išlaidas ir atlaidinimą), jei šitie vamzdynai yra apdraustame sklype ir naudojami apdraustam pastatui eksploatuoti.

4.2.3. Draudimo apsauga neapima:

a) pastatų, kurie nebaigti statyti ir įrengti nuostolių;

b) nuostolių dėl vandens garų, plovimui ar valymui naudojamo vandens ir dėl vandens iš sprinklerinės ar drėkinimo sistemos atvirų galvučių;

c) nuostolių dėl gruntinio vandens, stovinčių ar tekančių vandenų, potvynių ar liūties, jei dėl to užsikemša vamzdynai;

d) nuostolių dėl grunto nuslydimo ar įkrito;

e) nuostolių dėl purvo;

f) nuostolių dėl netvarkingų stogo dangų, jeigu jos dėl to praleidžia vandenį.

4.3. Piktavališkas turto sugadinimas dėl trečiųjų asmenų veikos.

Piktavališkas turto sugadinimas ar sunaikinimas – tai bet koks tiesioginis apdrausto pastato ar jo dalių sugadinimas, sunaikinimas ar pastato dalių dingimas dėl tyčinės trečiųjų asmenų veikos. Jis neapima stiklo dužimo rizikos.

4.4. Gamtinių jėgų poveikis:

a) dėl audros;

b) dėl krušos;

c) dėl staigaus ir nenumatyto potvynio;

d) dėl liūties;

e) dėl sniego slėgio;

f) dėl grunto įkrito ar nuslydimo.

4.4.1. Audra yra klimato sąlygojamas oro masių judėjimas, esant vėjo stiprumui daugiau kaip 20 m/s. Kai draudimo vietoje negalima nustatyti vėjo stiprumo, tai daroma išvada, kad vėjo stiprumas buvo 20 m/s, jeigu draudėjas įrodo, kad oro masių judėjimas draudimo vietoje padarė nuostolių ir kitiems geros būklės pastatams arba kad sugadinti apdraustą pastatą galėjo tik audra.

4.4.1.1. Draudimo išmoka yra mokama už nuostolius apdraustam pastatui, kuris sunaikinamas ar sugadinamas:

a) dėl tiesioginio audros poveikio;

b) dėl to, kad audra ant apdraustų pastatų verčia medžius ar kitus objektus;

c) dėl kitų nuostolių, kurių priežastis buvo audra.

4.4.1.2. Draudimo apsauga neapima:

a) nebaigtų statyti pastatų nuostolių;

b) nuostolių dėl liūties ir lavinų;

c) nuostolių dėl lietaus, krušos, sniego ar purvo, kuris įsiveržia pro netvarkingai uždarytus ar atvirus langus, duris ar kitas angas, išskyrus atvejus, kai tos angos atsiranda dėl audros;

d) lauke esančių daiktų nuostolių;

e) nuostolių daiktų, pritvirtintų prie pastato išorinės sienos (pvz., ekranų, markizių, antenų, iškabų, lentelių), elektros linijų, taip pat stulpų ar stovų bei aptvarų.

4.4.2. Kruša yra ledo gabaliukų krituliai, dažniausiai būdingi šiltajam metų laikui.

4.4.3. Staigus ir nenumatytas potvynis yra pastato apsėmimas:

a) dėl paviršinių (stovinčių ar tekančių) vandenų išsiliejimo iš krantų;

b) dėl gausių kritulių.

4.4.3.1. Draudimo apsauga neapima nuostolių:

a) dėl potvynio, kuris draudimo vietoje buvo numatomas; numatomu yra laikomas toks potvynis, kuris pagal statistinius duomenis draudimo vietoje būna dažniau kaip 1 kartą per 10 metų;

b) dėl liūtis sukeltos potvynio.

4.4.4. Liūtis yra trumpalaikis smarkus lietus, kai per vieną valandą ar trumpesnį laiką iškrinta 30 mm ir daugiau kritulių.

4.4.5. Sniego slėgis yra smarkus snygis, kai per 12 val. ir trumpesnį laiką iškrinta 20 cm sniego, o dėl to sniego ar ledo masių svorio veikimas sugadina apdraustą pastatą.

4.4.6. Grunto įkritimas yra natūralus žemės grunto įkritimas dėl atsiradusių natūralių tuštumų žemėje.

4.4.7. Grunto nuslydimas yra natūralus uolienų, akmenų ar žemės nuslydimas ar nugriuvimas.

4.5. Kitų numatytų nuostolių poveikis (transporto priemonės atsitrenkimas, vandens išteikėjimas iš sprinklerinės sistemos, smūgio banga).

4.5.1. Transporto priemonės atsitrenkimas yra kiekvienas tiesioginis apdrausto pastato ar jo dalių sugadinimas ar sunaikinimas dėl kelių eismo transporto priemonės poveikio.

Draudimo apsauga negalioja:

- a) nuostoliams, kuriuos sukelia transporto priemonės, priklausančios draudėjui;
- b) transporto priemonių nuostoliai;
- c) nuostoliai dėl nusidėvėjimo;
- d) gatvių ir kelių nuostoliai.

4.5.2. Vandens išteikėjimas iš sprinklerinės sistemos yra vandens išsiveržimas iš sprinklerinės sistemos ne pagal tos sistemos paskirtį, t. y. nesusant gaisro. Sprinklerinei sistemai yra priskiriamos sprinklerio galvutės, vandens talpos, paskirstymo vamzdynai, vožtuvai, signalizacijos, siurbiai, kiti kranai ir atitekamojo vandens vamzdynai, kurie tiesiogiai susiję su šia sistema.

Draudimo apsauga neapima:

- a) nuostolių, padarytų pačiai sprinklerinei sistemai;
- b) dėl sprinklerinės sistemos slėgio bandymų;
- c) dėl pastatų ar pačios sprinklerinės sistemos remonto bei rekonstrukcijos darbų;
- d) dėl grunto nuslydimo ar įkritimo bei purvo.

Draudimo apsauga galioja tik toms sprinklerinėms sistemoms, kurias yra sumontuotos ir nuolat prižiūrimos specialistų. Turi būti pildomas sprinklerinės sistemos priežiūros žurnalas, kuriame fiksuojami jos priežiūros ir bandymų rezultatai.

4.5.3. Smūgio banga yra kažkur nukritusio lėktuvo smūgio banga, sukėlusiu nuostolių.

4.6. Stiklo dūžio poveikis.

Stiklo dūžis yra kiekvienas apdrausto pastato išorinio ar vidinio įstiklinimo išdužimas ar įskilimas.

Draudimas nuo šiose taisyklėse išvardintų rizikų galioja tada, kai rizikos išvardintos draudimo sutartyje.

4.7. Išlyga dėl politinių rizikų

4.7.1. Jeigu draudimo sutartimi šalys nesusitarė kitaip, pagal šias taisykles neatlyginama bet kokia žala, nuostoliai ir išlaidos, kurios susijusios arba kurias tiesiogiai ar netiesiogiai sąlygojo šie įvykiai:

- a) karas, agresija, priešiški užsienio jėgų veiksmai (nepriklausomai nuo to, ar buvo paskelbtas karas, ar ne), pilietinis karas, maištas, revoliucija, sukilimas, vidaus neramumai, pasiekę sukilimo, karinės arba neteisėtos jėgos naudojimo mastą;
- b) bet kokie pobūdžio teroristiniai aktai.

4.7.2. Neatsižvelgiama į tai, kad žalos, nuostolių, išlaidų atsiradimui ar jų dydžiui galėjo turėti įtakos ir kitos priežastys bei aplinkybės.

Šiose taisyklėse terorizmo sąvoka reiškia pavojaus daugelio žmonių gyvybei ar sveikatai, turtui arba infrastruktūros objektams sukėlimą

naudojant arba grasinant naudoti jėgą (pvz., sprogdinant, padegant, paskleidžiant radioaktyvias, biologines ar chemines kenksmingas medžiagas, preparatus ar mikroorganizmus ir pan.) dėl politinių, religinių, ideologinių ar etninių tikslų, taip pat ir turint tikslą paveikti ar įbauginti vyriausybę, visuomenę ar jos dalį.

Pagal šią išlygą taip pat neatlyginama žala, nuostoliai arba išlaidos, sukeltos arba susijusios su reagavimu, kelio užkirtimu a) ir b) dalimis nurodytiems veiksams ir įvykiams arba jų nuslopinimu.

5. NEDRAUDIMINIAI ĮVYKIAI

Nedraudiminių įvykių nuostoliais, dėl kurių draudikas neprivalo mokėti draudimo išmokų, laikomi:

- a) nuostoliai dėl bet kokios rūšies karo veiksmų ar radioaktyvaus spinduliavimo poveikio, vidaus neramumų, žemės drebjimo, ugnikalnio išsiveržimo;
- b) nuostoliai dėl branduolinės energijos tyrimo, naudojimo ar galvatinio pasireiškimo;
- c) nuostoliai dėl draudėjo ar naudos gavėjo tyčios, išskyrus atvejus, kai tyčiniai veiksmai ar neveikimas yra socialiai vertingi (būtinai gintis, pilietinės pareigos atlikimas ir kt.);
- d) nuostoliai, atsiradę dėl turto konfiskavimo, arešto ar jo sunaikinimo valstybinės valdžios institucijų nurodymu;
- e) nuostoliai dėl įvykio, apie kurį draudėjas ar naudos gavėjas raštu nepranešė šiose taisyklėse nustatytais terminais, atsižvelgiant į tai, ar draudėjas savo pareigos neįvykdė tyčia ar dėl neatsargumo, išskyrus atvejus, kai įrodoma, kad apie draudiminį įvykį draudikas sužinojo laiku, ir kai nepranešimas apie draudiminį įvykį neturi įtakos draudiko pareigai išmokėti draudimo išmoką;
- f) nuostoliai dėl įvykio, atsitikusio draudimo apsaugos sustabdymo dėl dalinės draudimo įmokos nesumokėjimo metu;
- g) natūralaus pastato susidėvėjimo, vamzdynų korozijos ar erozijos nuostoliai;
- h) normalaus pastatų ir pastatų dalių sėdimo ar plėtimosi, taip pat kiemo pėsčiųjų takelių sutvirtinimų ir kelių nuostoliai; taip pat nuostoliai dėl žemės įdubimo apdraustame žemės sklype, atsiradusio dėl vykdomų požeminės ar antžeminės statybos darbų;
- i) nuostoliai dėl elektros srovės poveikio pastato elektros įrenginiams (trumpo jungimosi, lestinų įtampos apkrovų viršijimo, kontakto nebuvimo, izoliacijos defektų, matavimo, reguliavimo ar apsauginių prietaisų gedimų), išskyrus atvejus, kai tai atsitinka dėl gaisro ar sprogimo; jeigu dėl elektros srovės poveikio pastato elektros įrenginiams atsiranda nuostoliai kitam apdraustam turtui, pvz., kyla gaisras ar sprogimas, tai ir šie nuostoliai yra draudiminio įvykio nuostoliai.

6. DRAUDIMO VIETA

Draudimo vieta – tai draudimo sutartyje nurodytame žemės sklype esantys ir išvardinti nekilnojamieji daiktai.

7. DRAUDIMO SUMA

7.1. Draudimo suma yra draudimo sutartyje nurodyta didžiausia pinigų suma, kurią draudikas turi išmokėti draudiminio įvykio atveju. Draudimo suma turi būti lygi draudimo vertei (žr. 8 skyrių) arba daliai draudimo vertės. Draudimo suma draudimo liudijime gali būti nurodoma atskirai kiekvienam draudimo objektui arba atskirai kiekvienai daiktų grupei.

7.2. Draudimo suma gali būti:

- a) naujoji pastato vertė;
- b) dabartinė pastato vertė;
- c) bendroji pastato vertė.

7.3. Draudimo sutartyje gali būti numatyta didžiausia nuostolių atlyginimo suma:

- a) kiekvienam draudimui įvykiui;
- b) visiems draudimams įvykiams bendrai per vienerius draudimo metus.

7.4. Jeigu sudaryta ilgalaikė pastato draudimo sutartis, tai draudėjas privalo patikslinti pastato naująją vertę bent kas antri draudimo metai, kad būtų išvengta nevisiško draudimo.

7.5. Draudimo išmoka nesumažina draudimo sumos, numatytos draudimo sutartyje, jeigu apdraustieji daiktai atstatomi.

8. DRAUDIMO VERTĖ

Pastatų draudimo vertė gali būti:

- a) naujoji vertė – tai apskaičiuoti pastato atkuriamieji kaštai, kurių reikėtų tokių pat fizinių ir eksploatacinių savybių objektui atkurti, pagaminti arba pastatyti (įrengti), įskaitant visas papildomas išlaidas (konstravimo, planavimo, projektavimo, derinimo ir kt.), galinčias atsirasti naujo pastato statyboje;
- b) dabartinė vertė – tai pastato atkuriamieji kaštai, atėmus pastato nusidėvėjimą; pastato nusidėvėjimas apskaičiuojamas vadovaujantis LR galiojančiais normatyvais.
- c) bendroji vertė – tai draudėjo gaunama pardavimo kaina už pastatą arba jo liekanas; šia verte draudžiami pastatai, skirti nugriauti arba labai nuvertėję, dėl ko draudėjas jų negali naudoti pagal paskirtį.

9. NEVISIŠKAS DRAUDIMAS

9.1. Nevisiškas draudimas yra tuo atveju, kai draudimo sutartyje nurodyta draudimo suma yra mažesnė už objekto draudimo vertę. Draudimo išmoka yra apskaičiuojama pagal draudimo sumos ir draudimo vertės santykį.

9.2. Nevisiškas draudimas netaikomas, jeigu naujoji vertė buvo apskaičiuota pagal toliau išdėstytą tvarką ir draudimo vertė yra iki 10 % didesnė nei draudimo suma:

- 9.2.1. administracinio, gyvenamojo ar visuomeninės paskirties pastato pagal bendrą pastato plotą vienam kvadratiniam metrui skaičiuojama 2800 litų ir daugiau;
- 9.2.2. gamybinių pastatų ir sandėlių pagal bendrą pastato tūrį vienam kubiniam metrui skaičiuojama 250 litų ir daugiau.

9.3. Draudimo išmoka negali būti didesnė už draudimo sumą.

10. NEIŠMOKAMOJI SUMA

10.1. Neišmokamoji suma – tai suma, kurią kiekvieno draudiminio įvykio atveju besąlygiškai arba tam tikromis sąlygomis apmoka pats draudėjas.

Besąlygiškai neišmokamos sumos atveju draudiko atsakomybė kiekvieno draudiminio įvykio atveju lygi nuostolio dydžiui, atėmus neišmokamąją sumą.

Sąlygiškai neišmokamos sumos atveju draudikas nemoka išmokos, jeigu žalos dydis mažesnis arba lygus neišmokamajai sumai; jeigu žalos dydis didesnis nei neišmokamoji suma, draudikas atlygina visus nuostolius.

10.2. Neišmokamoji suma gali būti išreikšta ir procentais nuo draudimo sumos arba nuo nuostolio dydžio.

10.3. Neišmokamosios sumos dydis yra sutariamas draudėjo ir draudiko bei nurodomas draudimo sutartyje. Jeigu draudimo sutartyje nenurodoma neišmokamoji suma, tai ji lygi nuliui.

11. DRAUDIMO ĮMOKA. DRAUDIMO APSAUGOS PRADŽIA. DRAUDIMO SUTARTIES TRUKMĖ

11.1. Draudimo įmoka

11.1.1. Draudimo įmoka – tai draudimo sutartyje numatyti privalomi mokėjimai už draudimo apsaugą. Draudimo sutartyje yra nurodoma metinė draudimo įmoka, jeigu sutartyje nenumatyta kitaip.

11.1.2. Pasirašęs draudimo sutartį, draudėjas privalo sumokėti metinę draudimo įmoką arba jos pirmąją dalį iki sutartyje numatytų įmokos mokėjimo terminų. Laiku nesumokėjus, draudimo sutartis nutrūksta.

11.1.3. Draudėjas gali pasirinkti draudimo įmokos mokėjimo būdą – mokėti metinę draudimo įmoką iš karto arba dalimis. Jei pasirinkamas draudimo įmokos mokėjimas dalimis, tai priklausomai nuo mokėjimo būdo draudimo įmokos dalimis gali būti taikomas priedas:

- a) mokant kas pusmetį – 3%,
- b) mokant kas ketvirtį – 5%,
- c) mokant kas mėnesį – 7%.

11.1.4. Jeigu yra sutarta metinę draudimo įmoką mokėti dalimis, tai:

- a) po pirmosios draudimo įmokos dalies visos kitos įmokos yra laikomos atidėtomis draudimo įmokos dalimis, nes jų mokėjimas atidedamas iki sutartyje numatyto mokėjimo termino;
- b) draudikas gali nedelsdamas pareikalauti sumokėti atidėtas einamųjų draudimo metų įmokų dalis, jeigu draudėjas delsia visiškai ar iš dalies sumokėti kurią nors įmokos dalį; tokiu atveju, jeigu draudimo sutartis yra ilgalaikė, nutrūksta ir susitarimas dėl įmokos mokėjimo dalimis būsiesiems draudimo laikotarpiams; draudikas vienašališkai išsiunčia draudėjui pranešimą apie draudimo įmokos mokėjimo būdo pakeitimą, kuris tampa privalomas draudėjui.

11.1.5. Nesumokėjus eilinės draudimo įmokos ar jos dalies iki draudimo sutartyje numatytų terminų, draudikas išsiunčia draudėjui priminimą raštu, nurodydamas, jog, draudėjui gavus pranešimą ir per 15 dienų nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies, draudiko prievolė mokėti draudimo išmoką įvykus draudimui įvykiui bus sustabdyta ir atnaujinta tik sumokėjus draudimo įmoką.

11.1.6. Jeigu draudiminis įvykis įvyksta draudiko prievolės įvykus draudimui įvykiui mokėti draudimo išmoką sustabdymo metu (toliau – draudimo apsaugos sustabdymo), tai draudikas neprivalo mokėti draudėjui draudimo išmokos.

11.1.7. Jeigu draudimo apsaugos sustabdymas tęsiasi ilgiau negu 3 mėnesius, tai draudikas turi teisę, raštu pranešęs draudėjui, vienašališkai nutraukti draudimo sutartį. Tokiu atveju draudikas turi teisę į draudimo įmokas, nesumokėtas iki draudimo sutarties nutraukimo, ir įmokas, tenkančias draudimo apsaugos sustabdymo laikotarpiui, bet ne ilgesniam kaip 3 mėnesiai.

11.1.8. Jeigu draudimo sutartis yra sudaryta trumpesniam nei vienerių metų laikotarpiui, tai draudimo įmoka apskaičiuojama nuo metinės įmokos:

- a) kai draudimo sutartis sudaroma iki 1 mėnesio laikotarpiui, mokama 25% metinės įmokos;
- b) kai draudimo sutartis sudaroma iki 3 mėnesių laikotarpiui, mokama 50% metinės įmokos;
- c) kai draudimo sutartis sudaroma iki 6 mėnesių laikotarpiui, mokama 75% metinės įmokos;
- d) kai draudimo sutartis sudaroma ilgesniam nei 6 mėnesių laikotarpiui, mokama 100% metinės įmokos.

11.2. Draudimo apsaugos pradžia

11.2.1. Draudimo sutarties galiojimo pradžia ir pabaiga nurodoma kalendorine data bei valanda draudimo liudijime.

11.2.2. Draudimo sutartis įsigalioja kitą dieną po draudimo sutarties sudarymo, jeigu draudimo liudijime nenustatyta kita draudimo sutarties įsigaliojimo data.

11.2.3. Laikina draudimo apsauga.

Draudikas atskiru raštu gali suteikti laikiną draudimo apsaugą, kol bus baigtas rizikos vertinimas ir galutinai susitarta dėl draudimo sumos bei įmokos dydžio. Laikina draudimo apsauga suteikiama ne ilgesniam nei 2 mėnesių laikotarpiui ir pasibaigia nuo to momento, kai šalys susitaria dėl draudimo sumos ir įmokos dydžio bei pasirašo draudimo sutartį. Atsitikus draudimui įvykiui laikinos draudimo apsaugos metu, draudimo išmoka apskaičiuojama remiantis šiomis draudimo taisyklėmis, o nesumokėta metinė įmoka yra išskaičiuojama iš draudimo išmokos.

11.3. Draudimo sutarties trukmė

11.3.1. Draudimo sutartis yra sudaroma draudimo liudijime nurodytam laikotarpiui. Paprastai sutartys sudaromos vieneriems metams. Gali būti sudarytos ir trumpalaikės arba ilgalaikės draudimo sutartys:

- a) trumpalaikė draudimo sutartimi laikoma sutartis, kurios galiojimo laikotarpis yra trumpesnis nei vieneri metai; sutarties galiojimas pasibaigia sutartyje numatytu laiku;
- b) ilgalaikė draudimo sutartimi laikoma sutartis, kurios galiojimo laikotarpis yra ilgesnis nei vieneri metai; sutarties galiojimas pasibaigia sutartyje numatytu laiku.

11.3.2. Draudimo sutartys, kuriose numatyta nepertraukiamai jas tęsti, pasibaigus nurodytam draudimo laikotarpiui, nepertraukiamai pratęsiamos kitiems kalendoriniams draudimo metams.

11.3.3. Draudimo sutarties tęstinumo patvirtinimas yra draudimo įmokos mokėjimas už kitus draudimo metus. Jeigu buvo sutartas draudimo įmokos mokėjimas dalimis, tai atnaujinimo bei tęstinumo patvirtinimas yra pirmosios draudimo įmokos dalies sumokėjimas. Tęsiame draudimo sutartyse turi būti raštu nustatomi nauji atidėty įmokos dalių mokėjimo terminai.

11.4. Draudimo sutarties valiuta

11.4.1. Draudimo įmoka, draudimo suma ir neišmokamoji suma draudimo liudijime gali būti nurodoma litais ir užsienio valiuta. Draudimo įmokos ir išmokos gali būti mokamos litais bei užsienio valiuta, jeigu tai neprieštarauja Lietuvos Respublikos įstatymams.

11.4.2. Metinė draudimo įmoka perskaičiuojama į litus sutarties sudarymo dienos oficialiu valiutos kursu.

11.4.3. Jeigu draudimo sutartis šalių susitarimu tęsiama kitiems draudimo metams, tai draudikas prieš 14 dienų iki sutarties atnaujinimo termino atsiunčia draudėjui pranešimą apie įmokos ar jos dalių perskaičiavimą ir mokėjimą už kitus draudimo metus. Draudimo įmoką už kitus draudimo metus draudėjas sumoka pagal draudiko surašytą oficialų dokumentą, atitinkantį mokėjimo dokumento reikalavimus, iki jame numatyto mokėjimo termino.

12. DVIGUBAS DRAUDIMAS AR DRAUDIMAS PADIDINTOMIS SUMOMIS

12.1. Jei draudėjas sudarė ar ketina sudaryti kitą draudimo sutartį ir apdraudžia nekilnojamuosius daiktus antrą kartą nuo vienos iš jau apdraustų rizikų, jis privalo per 7 dienas nuo kitos draudimo sutarties sudarymo raštu pranešti draudikui apie kitą draudiką ir nurodyti kitos draudimo sutarties draudimo sumą. Pranešti nebūtina, jei tas pats daiktas apdraudžiamas nuo kitos rizikos.

Draudimo išmoką kiekvienas draudikas moka proporcingai sudarytų draudimo sutarčių sumoms, tačiau visi bendrai ne daugiau, nei draudimo vertė.

12.2. Nustačius, kad draudimo sutartyje nurodyta draudimo suma viršija draudžiamo objekto vertę, draudimo sutarties šalys turi teisę reikalauti sumažinti draudimo sumą. Tokiu atveju atitinkamai sumažinama draudimo įmoka.

12.3. Jeigu draudimo suma buvo padidinta dėl draudėjo apgaulės, draudikas turi teisę reikalauti pripažinti draudimo sutartį negaliojančia ir atlyginti jam padarytus nuostolius, kiek jų nepadengia gauta draudimo įmoka.

13. DRAUDĖJO IR DRAUDIKO TEISĖS IR PAREIGOS

13.1. Draudikas turi teisę reikalauti iš asmens, ketinančio sudaryti pastatų draudimo sutartį:

- a) gauti savo reikalaujamą informaciją apie apdraudžiamus nekilnojamuosius daiktus, apžiūrėti juos ir įvertinti draudimo riziką;
- b) prieš sutarties sudarymą ir jos galiojimo metu apžiūrėti apdraustus objektus;
- c) draudimo sutarties galiojimo metu tikrinti esamas turto apsaugos priemones bei teikti pasiūlymus dėl jų gerinimo ar papildomų priemonių diegimo, kad būtų sumažinta nuostolių tikimybė ar jų išvengta.

13.2. Draudikas privalo:

- a) suteikti galimybę susipažinti su šiomis taisyklėmis pačiam draudėjui arba supažindinti draudėją su pastatų draudimo taisyklėmis ir išduoti draudimo liudijimą bei atitinkamos draudimo rūšies taisykles;
- b) įvykus draudimui įvykiui, LR Draudimo įstatyme ir šiose taisyklėse nustatyta tvarka ir terminais išmokėti draudimo išmoką;
- c) draudėjui pareikalavus ir apmokėjus, išduoti draudimo liudijimo dublikatą ar kitus draudimo sutarties sudarymą patvirtinančius dokumentus;
- d) neskelbti gautos vykdam draudimo sutartį informacijos apie draudėją ar kitus asmenis, jų turtinę padėtį, išskyrus įstatymuose nurodytus atvejus;
- e) mokėti draudėjui palūkanas už draudimo išmokos nemokėjimą šiose taisyklėse nustatytais terminais.

13.3. Draudėjas privalo:

- a) pateikti draudikui teisingą informaciją apie apdraudžiamą ar apdraustą daiktą;
- b) rūpintis, kad apdraustieji pastatai, ypač jų stogai, nuolat būtų tvarkingi;
- c) suteikti draudikui galimybę nevaržomai apžiūrėti draudžiamus ir apdraustus objektus bei vykdyti draudiko nurodymus dėl turto apsaugos pagerinimo, kad būtų sumažinta draudimo rizika;
- d) draudimo sutartyje numatytais terminais sumokėti draudimo įmokas;
- e) rūpintis, kad vandentiekio vamzdynai ir kiti pastato įrenginiai būtų nuolat prižiūrimi ir tvarkingi; jei kompetentingos tarnybos (vandens tiekimo įmonės, policija ar kitos) nurodo, kad yra būtina įsigyti ar įdiegti papildomų priemonių ar atnaujinti jau esamas, siekiant apsisaugoti nuo galimų nuostolių dėl šalčio, tai turi būti nedelsiant atlikta; atlikimo terminas turi būti suderintas su draudiku;
- f) nenaudojamoose pastatuose ar patalpose vandentiekio sistemą laikyti tuščią;
- g) prižiūrėti kanalizacijos vamzdynus apdrausto sklypo teritorijoje, o tose patalpose, kur išskyla pavojus dėl nuostolių pakilus kanalizacijos lygiui, įrengti atbulinius vožtuvus;
- h) laikyti tvarkingus visus elektros instaliacijos įrenginius, sugedus nedelsiant juos remontuoti; pateikti draudikui teisingą informaciją apie sudarytas arba ketinamas sudaryti to paties objekto draudimo sutartis;
- i) įvykus draudimui įvykiui, imtis visų įmanomų priemonių galimai žalai sumažinti, laikytis draudiko nurodymų, jeigu tokie nurodymai buvo gauti;
- j) nedelsdamas raštu informuoti draudiką apie rizikos padidėjimą;
- k) pateikti draudimo įmonei visus su draudiminiu įvykiu susijusius dokumentus ir leisti draudikui nevaržomai tirti nuostolių priežastis ir jų dydį;
- l) prieš sudarydamas draudimo sutartį, suteikti draudikui visą žinomą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos draudiminio įvykio tikimybei ir galimų nuostolių dydžiui;
- m) jeigu apdraustojo turto nuosavybės teisė pereina kitam asmeniui, per 3 dienas nuo sandorio sudarymo dienos raštu informuo-

ti draudiką, taip pat sudarydamas sandorį perduoti draudimo sutartį naujajam turto savininkui.

13.4. Draudėjas (naudos gavėjas, tretysis asmuo) turi teisę reikalauti, kad draudimo išmoka būtų išmokėta šiose taisyklėse nustatytais terminais, o draudikui uždelsus išmoką, reikalauti jos palūkanų.

13.5. Draudikas turi teisę atsisakyti sudaryti pastatų draudimo sutartį, nenurodymas priešasčių.

14. RIZIKOS APLINKYBĖS IR POKYČIAI

14.1. Sudarydamas draudimo sutartį, draudėjas turi pranešti draudikui visas jam žinomas aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos rizikos padidėjimui. Esminėmis laikomos rizikos aplinkybės, kurios išvardintos šių taisyklių 14.3. ir 14.4. poskyriuose bei prašyme sudaryti draudimo sutartį. Aplinkybė, apie kurią draudikas primygtinai teiravosi raštu, laikoma esmine.

14.2. Sudarius draudimo sutartį, draudėjas negali be draudiko sutikimo padidinti rizikos laipsnio arba leisti tai atlikti per trečiąjį asmenį. Jeigu tai atsitinka, tai draudėjas privalo per tris dienas raštu pranešti draudikui.

14.3. Gamybos atnaujinimas, išplėtimas ar pakeitimas, nekilnojamojo daikto paskirties pakeitimas, kapitalinis remontas ar rekonstrukcija – tai esminės rizikos aplinkybės, apie kurias būtina raštu pranešti draudikui. Jeigu draudėjas neinformuoja raštu draudiko apie šių esminių aplinkybių pasikeitimą draudimo sutarties galiojimo metu, tai pastarasis turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį ir atlyginti nuostolius tiek, kiek tam nepakanka gautų draudimo įmokų.

14.4. Sudarant draudimo sutartį, draudimo rizika yra nurodoma prašyme ir įvertinama draudiko apsilankymo pas draudėją metu.

15. DRAUDĖJO PAREIGOS DRAUDIMINIO ĮVYKIO ATVEJU

15.1. Atsitikus draudiminių įvykiui, draudėjas privalo:

15.1.1. ne vėliau kaip per 3 darbo dienas raštu informuoti apie tai draudiką; esant didesniems nei 5.000 litų nuostoliams, pirmąjį pranešimą draudikui reikia perduoti telefonu ar telefaksu, po to būtina ir raštu;

15.1.2. pranešti atitinkamai kompetentingai įstaigai apie atsiradusius nuostolius (policijai, priešgaisrinės apsaugos ar avarinei tarnybai ir pan.):

- a) apie apdrausto pastato ar jo dalių dingimą ar piktavališką sugadinimą pranešti atsakingai policijos tarnybai;
- b) apie gaisrą ar sprogimą pranešti gaisrinei ir policijai;
- c) apie transporto priemonės atsitrengimą pranešti kelių policijai;

15.1.3. privalo imtis įmanomų priemonių galimai žalai sumažinti arba jos išvengti, kartu laikytis draudiko nurodymų, jeigu tokie nurodymai buvo duoti; jeigu yra keli draudikai ir jų nurodymai prieštarauja vieni kitiems, tai draudėjas turi elgtis pagal jo prievoles savo nuožiūra;

15.1.4. draudikas atleidžiamas nuo žalos atlyginimo, jeigu žala atsirado dėl to, kad draudėjas sąmoningai nesiėmė jam prieinamų protinių priemonių šiai žalai sumažinti arba išvengti;

15.1.5. suteikti draudikui galimybę nevaržomam tirti nuostolių priežastis ir dydį bei draudimo išmokos dydį, pateikti tam reikalingą informaciją; pareikalavus tai atlikti raštu, išsamiai ir teisingai pranešti apie žalą ir visus faktus, susijusius su draudiminiu įvykiu; privalo pateikti draudikui visus dokumentus, kurie, pastarojo nuomone, yra reikšmingi tiriant ir vertinant draudiminį įvykį; draudikui pareikalavus, pateikti patvirtintą išrašą iš pastato inventorinės bylos;

15.1.6. kiek galėdamas stengtis nepakeisti žalos vietos, kol draudikas tam nedavė sutikimo;

15.1.7. per 7 dienas po draudiminio įvykio pateikti išsamią informaciją apie įvykio aplinkybes, sugadinto ar dingusio turto sąrašą bei preliminarų vertinimą dėl patirtos žalos dydžio.

15.2. Draudėjui pažeidus vieną iš 15.1.1. poskyryje išvardintų pareigų, draudikas turi teisę atsisakyti išmokėti draudimo išmoką arba ją sumažinti, atsižvelgdamas į tai, ar draudėjas savo pareigos neįvykdė tyčia, ar dėl neatsargumo, išskyrus atvejus, kai įrodoma, kad apie draudiminį įvykį draudikas sužinojo laiku arba kai nepranešimas apie draudiminį įvykį neturi įtakos draudiko pareigai išmokėti draudimo išmoką. Negalima atsisakyti išmokėti išmokos, jei nebuvo galimybių susisiekti telefonu ar faksu.

16. ŽALOS NUSTATYMO TVARKA

16.1. Gavęs pranešimą (raštu ar žodžiu) apie draudiminį įvykį, draudikas ar jo atstovas nedelsdamas atvyksta į įvykio vietą, užfiksuoja žalą ir teikia draudėjui nurodymus dėl jo tolesnių veiksmų ir žalai sureguliuoti reikalingų dokumentų pateikimo.

16.2. Draudikas ar jo atstovas fiksuoja draudiminį įvykį, preliminariai įvertina nuostolio dydį ir duoda nurodymus draudėjui dėl nuostolių mažinimo.

16.3. Draudiminio įvykio žalai sureguliuoti ir nuostolių dydžiui nustatyti draudėjas kreipiasi į ne mažiau kaip dvi statybos įmones, kurios pateikia pastato atstatymo sąmatas. Derybų būdu yra pasirenkama viena iš pasiūlymų teikusių statybos įmonių. Su šia įmone draudėjas pasirašo rangos sutartį.

16.4. Jeigu nuostoliai dėl draudiminio įvykio yra nedidelės apimties ir draudėjas įsipareigoja pats atlikti reikalingus remonto darbus, tai draudimo išmoka nustatoma remiantis pamatuotu reikalingų medžiagų kiekiu ir sugaišto laiko įvertinimu.

16.5. Jei draudikas savo jėgomis negali nustatyti žalos dydžio, jį nustato draudiko paskirtas turto vertintojas (ekspertas). Draudiko paskirto turto vertintojo (eksperto) išvados yra privalomos abiem draudimo sutarties šalims, jei nėra įrodoma, kad jos yra neteisingos. Turto vertintojų samdymo išlaidas apmoka draudikas.

16.6. Turto vertintojais (ekspertais) negali būti asmenys, kurie yra draudėjo ar draudiko konkurentai ar turi su jais verslo ryšių, taip pat asmenys, kurie dirba pas konkurentus arba verslo partnerius, arba susiję panašiais ryšiais su jais.

16.7. Turto vertintojų (ekspertų) išvadose nurodoma:

- a) pastato atkuriamoji vertė prieš pat draudiminį įvykį;
- b) pastato nusidėvėjimas prieš pat draudiminį įvykį;
- c) pastato atkuriamieji kaštai pagal oficialias vidutines statybos kainas.

16.8. Turto vertintojų (ekspertų) veiksmai nepanaikina ir nekeičia draudėjo pareigų, nurodytų šių taisyklių 13 skyriuje.

17. DRAUDIMO IŠMOKOS APSKAIČIAVIMO IR MOKĖJIMO TVARKA

17.1. Draudimo išmoka mokama už apdrausto pastato atstatymą ar po draudiminio įvykio reikalingą remontą, remiantis draudiko patvirtinta atstatymo (remonto) darbų lokaline sąmata bei įsigytų keičiamų dalių ar remonto darbų sąskaita faktūra.

17.2. Draudimo išmoka mokama:

17.2.1. kai pastatas apdraustas naująja verte ir yra sunaikintas:

- a) jei žalos dieną pastato nusidėvėjimas ne didesnis kaip 60%, nuostolio suma yra naujo analogiško pastato pastatymo toje vietoje kaina, įtraukiant projektavimo, konstravimo, statymo išlaidas; pastatas laikomas sunaikintu, jeigu jo remonto kaina viršija naujo tokio paties pastato pastatymo kainą prieš pat draudiminį įvykį, išskaičiavus išlikusio turto naują vertę;
- b) jei žalos dieną pastato nusidėvėjimas didesnis kaip 60%, nuostolio suma yra dabartinė pastato vertė prieš pat draudiminį įvykį; pastatas laikomas sunaikintu, jeigu jo remonto kaina viršija jo dabartinę vertę žalos dieną, išskaičiavus išlikusio turto dabartinę vertę.

17.2.2. kai pastatas apdraustas dabartine verte ir yra sunaikintas, tai nuostolio suma yra dabartinė pastato vertė prieš pat draudimi-

nį įvykį; pastatas laikomas sunaikintu, jeigu jo remonto kaina viršija jo dabartinę vertę žalos dieną, išskaičiavus išlikusio turto dabartinę vertę.

17.3. Kai pastatas apdraustas nauja verte ir yra sugadintas, tai nuostolio suma yra pastato remonto kaina, bet ne didesnė kaip:

17.3.1. pastato naujoji vertė, kai pastato nusidėvėjimas ne didesnis kaip 60%;

17.3.2. pastato dabartinė vertė, kai pastato nusidėvėjimas didesnis kaip 60%.

17.4. Kai pastatas apdraustas dabartine verte ir yra sugadintas, tai nuostolio suma yra remonto kaina, išskaičiavus nusidėvėjimą.

17.5. Jeigu pastatas apdraustas bendrąja verte, draudimo išmoka lygi pastato vertės sumažėjimui dėl draudiminio įvykio. Į žinybinius atstatymo apribojimus neatsižvelgiama.

17.6. Draudikas atlygina išlaidas, taip pat ir nesuteikusias naudos, kurias draudėjas, siekdamas išvengti nuostolių arba juos sumažinti, galėjo laikyti esant reikalingomis. Jeigu pastato draudimo išmokai yra taikomas neviseškas draudimas, tai išlaidos apmokamos tokiu pat santykiu kaip ir nuostoliai už apdrausto pastato atstatymą. Neatlyginamos išlaidos už gaisrininkų ar kitų valstybinių tarnybų suteiktas paslaugas.

17.7. Draudimo išmoka mokama atlikus visus reikalingus remonto ar atstatymo darbus.

17.8. Draudimo išmoka gali būti mokama ir avansu, kaip numatyta šių taisyklių 20.3. poskyryje.

17.9. Draudimo išmoka arba draudimo išmokos avansas gali būti mokami:

- a) draudėjui;
- b) statybos įmonei, sudariusiai statybos rangos sutartį su draudėju;
- c) naudos gavėjui, jei jis numatytas draudimo sutartyje.

17.10. Didžiausia draudimo išmoka dėl kiekvieno draudiminio įvykio yra:

- a) ne daugiau kaip draudimo sutartyje numatyta pastato draudimo suma;
- b) ne daugiau kaip draudimo sutartyje numatyta didžiausia nuostolių atlyginimo suma.

17.11. Draudimo išmokų suma negali būti didesnė negu apdrausto pastato draudimo suma.

18. DRAUDIMO IŠMOKOS APRIBOJIMAI

18.1. Jeigu draudimo suma yra mažesnė už draudimo vertę prieš pat atsitinkant draudimui įvykiui (neviseškas draudimas), tai draudimo išmoka apskaičiuojama pagal santykį tarp draudimo sumos ir draudimo vertės.

18.2. Jeigu draudimo sutartyje yra sutarta dėl „Pirmosios rizikos draudimo“, tai kiekviena žala, nepriklausomai nuo draudimo sumos ir draudimo vertės santykio, yra padengiama iki draudimo liudijime nurodytos sumos. „Pirmosios rizikos draudimui“ netaikomas neviseškas draudimas arba proporcinis draudimo išmokos apskaičiavimas.

„Pirmosios rizikos draudimas“ taikomas:

- a) papildomoms išlaidoms po draudiminio įvykio;
- b) pastato draudimo sumai, jeigu dėl to atskirai sutarta.

18.3. Jeigu pastatas apdraustas naująja verte, tai draudimo išmoka padengia visas atstatymo išlaidas, kai apdraustas pastatas atstatomas ankstesnėje jo buvimo vietoje. Jeigu tai nėra įmanoma teisiškai arba ekonomiškai, tai pakanka, kad pastatas atstatomas kitoje Lietuvos vietoje. Jeigu draudėjas nusprendžia po draudiminio įvykio nebeatstatyti pastato, tai draudimo išmoka yra lygi pastato vertei, buvusiai prieš pat draudiminį įvykį. Tačiau apsispręsti dėl pastato atstatymo draudėjas gali per du metus po draudiminio įvykio. Tuomet jis įgauna teisę į draudimo išmokos dalį – skirtumą tarp išmokėtos sumos ir naujosios vertės, kuri pagrindžiama faktiniais atstatymo išlaidų dokumentais.

19. DRAUDIMO IŠMOKOS NEMOKĖJIMO PAGRINDAI

19.1. Draudikas atleidžiamas nuo draudimo išmokos mokėjimo arba turi teisę sumažinti draudimo išmoką:

- a) jeigu draudiminis įvykis atsitiko dėl draudėjo ar naudos gavėjo tyčios, išskyrus atvejus, kai tyčiniai veiksmai ar neveikimas buvo socialiai vertingi (būtiniosios ginties, pilietinės pareigos atlikimo ir pan.);
- b) jeigu draudėjas neįvykdė savo įsipareigojimų pagal draudimo sutartį – nesumokėjo eilinės draudimo įmokos ar jos dalies iki sutartyje numatyto mokėjimo termino, įskaitant terminą po priminimo apie įmokos sumokėjimą (žr. 11.1.5.);
- c) jeigu draudėjas gavo visą žalą atlyginimą iš trečiojo asmens, kalto dėl padarytos žalos apdraustam turtui;
- d) jeigu draudiminis įvykis įvyko dėl karo veiksmų, politinių rizikų ar radioaktyvaus spinduliavimo poveikio;
- e) jeigu žala atsirado dėl turto konfiskavimo, arešto ar jo sunaikinimo valstybės valdžios institucijų nurodymu;
- f) jeigu draudėjas (naudos gavėjas) atsisakė savo reikalavimo teisės arba draudikui ją įgyvendinti tapo neįmanoma dėl draudėjo (naudos gavėjo) kaltės; šiuo atveju draudikas turi teisę reikalauti grąžinti jau išmokėtą draudimo išmoką;
- g) jeigu draudėjas raštu per 3 darbo dienas nepranešė draudikui apie įvykusį draudiminį įvykį (išskyrus išimtis, numatytas 15.2. poskyryje);
- h) kitais Lietuvos Respublikos įstatymų numatytais atvejais.

19.2. Draudikas, atsisakydamas mokėti arba sumažindamas draudimo išmoką dėl to, kad draudėjas pažeidė draudimo sutarties sąlygas, privalo įvertinti draudėjo kaltę, draudimo sutarties sąlygų pažeidimo sunkumą, jo priežastinį ryšį su draudiminiu įvykiu bei žalą, atsiradusios dėl pažeidimo, dydį.

20. DRAUDIMO IŠMOKOS MOKĖJIMAS

20.1. Draudėjas, naudos gavėjas ir (ar) tretysis asmuo privalo pateikti visus turimus dokumentus bei informaciją apie draudiminio įvykio aplinkybes ir pasekmes, būtinus draudimo išmokos dydžiui nustatyti.

20.2. Draudimo išmoka fiziniui asmeniui turi būti išmokėta ne vėliau kaip per 7 dienas, o juridiniam asmeniui – ne vėliau kaip per 15 dienų nuo tos dienos, kai gaunama visa informacija, svarbi draudiminio įvykio faktui, aplinkybėms, pasekmėms bei draudimo išmokos dydžiui nustatyti. Draudikas, šiame punkte nustatytais terminais neišmokėjęs draudėjui draudimo išmokos, moka 5 procentus metinių palūkanų už uždelstą laikotarpį.

20.3. Jei, įvykus draudimui įvykiui, draudėjas ir draudikas nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio, draudėjo rašytiniu pageidavimu draudikas privalo išmokėti sumą, lygią šalių neginčijamai draudimo išmokai, jei tikslus žalą dydžio nustatymas užsitęsia ilgiau kaip 3 mėnesius. Mokėdamas draudimo išmoką, draudikas gali išskaičiuoti visas draudimo sutartyje numatytas ir nesumokėtas einamųjų draudimo metų draudimo įmokas.

20.4. Draudikui, išmokėjusiam draudimo išmoką, pereina teisė reikalauti išmokėtų sumų iš atsakingo už padarytą žalą asmens. Draudėjas privalo perduoti draudikui visą informaciją, kuri yra būtina, kad draudikas tinkamai įgyvendintų jam perėjusį reikalavimo teisę.

20.5. Draudikas neturi teisės:

- a) išmokėti draudimo išmokos ar atsisakyti ją išmokėti, neįsitikinęs draudiminio įvykio buvimu;
- b) atsisakyti išmokėti draudimo išmoką, nepatikrinęs visos jam prieinamos informacijos.

21. DRAUDIMO SUTARTIES NUTRAUKIMAS PRIEŠ TERMINĄ

21.1. Draudimo sutartis jos galiojimo metu gali būti pakeista ar papildyta. Pakeitimas ar papildymas turi būti padarytas raštu ir pasirašomas abiejų sutarties šalių. Pakeitimai ar papildymai įsigalioja nuo juose nurodytos datos.

21.2. Visi pranešimai ir paaiškinimai, minimi šiose taisyklėse, pateikiami raštu.

21.3. Draudimo sutartis gali būti nutraukta prieš terminą:

- a) draudiko ar draudėjo iniciatyva, raštu pranešant kitai sutarties šaliai per 14 kalendorinių dienų, jeigu po draudimo sutarties įsigaliojimo išnyko galimybė įvykti draudiminiam įvykiui, taip pat jei draudiminė rizika išnyko dėl aplinkybių, nesusijusių su draudiminiu įvykiu;
- b) draudikas turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį prieš terminą, jeigu draudėjas nepraneša apie aplinkybes, dėl kurių padidėjo draudimo rizika;
- c) draudikas, raštu įspėjęs draudėją, turi teisę vienašališkai nutraukti draudimo sutartį, jei draudimo apsaugos sustabdymas dėl draudimo įmokos dalies nesumokėjimo tęsiasi ilgiau negu 3 mėnesius;
- d) draudėjui nesutinkant su draudiko ketinimu perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį kitam ar kitiems draudikams;
- e) draudėjo reikalavimu bet koku atveju, tačiau jis privalo raštu prieš 30 kalendorinių dienų apie tai pranešti draudikui.

22. DRAUDIMAS TREČIOJO ASMENS NAUDAI

22.1. Jeigu draudimo sutartis sudaryta trečiojo asmens (naudos gavėjo) naudai, tai atsakingas draudikui už sutarties vykdymą yra draudėjas. Draudikas turi teisę reikalauti, kad draudimo sutartį įvykdytų naudos gavėjas, jeigu draudėjas sutarties nevykdė arba vykdė ją iš dalies, o naudos gavėjas reikalauja, kad draudikas išmokėtų draudimo išmoką.

22.2. Jeigu apdraustojo turto nuosavybės teisė iš asmens, kurio interesais buvo sudaryta draudimo sutartis, pereina kitam asmeniui, tai teisės ir pareigos pagal draudimo sutartį irgi pereina naujajam apdrausto turto savininkui, išskyrus atvejus, kai turtas iš pirminio savininko yra paimamas priverstine tvarka.

22.3. Draudėjas turi teisę pakeisti draudimo sutartyje nurodytą naudos gavėją kitu asmeniu, apie tai raštu pranešdamas draudikui, išskyrus įstatymuose nustatytas išimtis.

22.4. Draudėjas neturi teisės pakeisti draudimo sutartyje nurodyto naudos gavėjo, kuris buvo paskirtas vadovaujantis hipotekos įstatymu ar kitais įstatymais.

22.5. Naudos gavėjas negali būti pakeistas kitu asmeniu, jeigu jis įvykdė kokias nors prievoles pagal draudimo sutartį arba reikalauja, kad draudikas išmokėtų draudimo išmoką.

23. ŠALIŲ TARPUSAVIO ATSISKAITYMO, NUTRAUKUS DRAUDIMO SUTARTĮ, TVARKA

23.1. Draudimo sutarties nutraukimo prieš terminą draudiko arba draudėjo iniciatyva (21.3.a)), draudiko iniciatyva (21.3.b)), draudiko ir draudėjo iniciatyva (21.3.e)) atvejais draudikas turi teisę į dalį draudimo įmokos, kuri yra proporcinga likusiam laikui iki draudimo sutarties galiojimo laiko pabaigos (pro rata temporis).

23.2. Draudimo sutarties nutraukimo prieš terminą draudiko iniciatyva (21.3.c)) atveju draudikas turi teisę į dalį draudimo įmokos, kuri yra proporcinga likusiam laikui iki draudimo sutarties galiojimo laiko pabaigos (pro rata temporis), taip pat į draudimo apsaugos sustabdymo laikotarpiui tenkančią įmoką.

23.3. Draudimo sutarties nutraukimo prieš terminą draudėjo iniciatyva (21.3.d)) atveju draudikas turi teisę į dalį draudimo įmokos, kuri yra proporcinga draudimo sutarties galiojimo terminui, bei sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas, sudarančias 10 % nuo metinės draudimo įmokos.

24. GINČŲ TARP DRAUDĖJO IR DRAUDIKO SPRENDIMO TVARKA

24.1. Visi ginčai tarp draudėjo ir draudiko, kylantys dėl draudimo sutarties vykdymo ir aiškinimo, sprendžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

25. DRAUDIKO TEISIŲ IR PAREIGŲ PAGAL DRAUDIMO SUTARTĮ PERLEIDIMO KITAM AR KITIEMS DRAUDIKAMS TVARKA

25.1. Draudikas, ketinantis perleisti savo teises ir pareigas pagal draudimo sutartį kitam ar kitiems draudikams, privalo apie šį ketinimą paskelbti dviejuose dienraščiuose, platinamuose visoje Lietuvos Respublikoje. Po paskelbimo dienraščiuose draudikas apie savo ketinimą prieš du mėnesius asmeniškai raštu privalo informuoti kiekvieną draudėją. Dienraščių ir rašytinės informacijos skelbimuose draudikas privalo draudėjui nurodyti laikotarpį (ne trumpesnę kaip du mėnesiai), per kurį draudėjas turi teisę pareikšti draudikui savo prieštaravimą raštu dėl ketinimo perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį.

25.2. Pasibaigus 2 mėnesių įspėjimo laikotarpiui, draudikas privalo kreiptis į Priežiūros tarnybos valdybą dėl leidimo perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį išdavimo.

25.3. Draudikas turi teisę perleisti savo teises ir pareigas pagal draudimo sutartį kitam ar kitiems draudikams tik gavęs Priežiūros tarnybos valdybos leidimą.

Priežiūros tarnybos valdybos leidimas perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį skelbiamas „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai.“

25.4. Jeigu draudėjas raštu pateikia prieštaravimą dėl draudiko ketinimo perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį kitam ar kitiems draudikams, tai draudimo sutartis nutraukiama anksčiau laiko. Draudikas prieš 30 kalendorinių dienų praneša draudėjui apie tai raštu.

Generalinis direktorius
S. Jokubaitis

Valdybos narys
D. Kremensas

